



## Yttrande över Gryaabs tillståndsansökan med dnr 551-25983-2017

Länsstyrelsen har skickat remissen till miljöförvaltningen för yttrande senast den 31 augusti 2018.

### Sammanfattning

Yttrandet handlar om bedömd miljöpåverkan i ansökan och MKB som kan föranleda krav på villkor. Miljöförvaltningen ser mycket positivt på att utökad kväverening byggs och att utsläppen av kväve kan minskas i recipienten, och är positiva till att tillstånd lämnas.

### Miljöförvaltningens synpunkter

#### Risker med ett enda avloppsreningsverk

Miljöförvaltningen förstår nyttan av ett gemensamt stort reningsverk för ägarkommunerna. Konsekvenserna för havsmiljön i Göteborgs Stad och i hamninloppet blir dock stora vid sabotage eller större olyckor och långvariga driftstopp om avloppsvatten från nästan en miljon anslutna västsvenskar behöver hanteras genom bräddning eller avledning utan rening. Att lägga ner mindre reningsverk och koncentrera avloppsreningen kan å ena sidan vara samhällsekonomiskt klokt, men å andra sidan koncentreras också konsekvenserna av tillbud och skadan kan bli desto större lokalt.

#### Miljö kvalitetsnormer

I MKB dras slutsatsen att "*Ryaverket kommer inte försämma förutsättningarna för att uppnå MKN för ekologisk och kemisk ytvattenstatus i de vattenförekomster som berörs av verksamhetens utsläpp.*" Det saknas i MKB en tydlig tabell med vilka kvalitetsfaktorer man bedömt och hur stor negativ eller positiv påverkan man bedömt att verksamheten kommer att ha på dessa jämfört med nollalternativet. De bedömningar som är gjorda är olika väl underbyggda, beroende på tillgång till data. I de fall bedömningarna för kvalitetsfaktorer är osäkra anser miljöförvaltningen att verksamheten ska åläggas att göra uppföljande mätningar efter att tillstånd givits och ianspråktagits, för att verifiera att bedömningarna stämmer. Det gäller till exempel för ekologisk ytvattenstatus och kvalitetsfaktorerna makroalger och bottenfauna. För kemisk ytvattenstatus bör krav ställas på att verksamheten undersöker halter och för särskilt förorenande ämnen så snart det finns fastställda kvalitetskrav för dessa, och till tillsynsmyndigheten redovisar beräkningar på hur utsläppen påverkar dessa kvalitetskrav. Om det visar sig att utsläppen

är så stora att de påverkar statusklassningen negativt ska åtgärder vidtas för att minska utsläppen. Vidare finns i VISS utpekade ämnen där gränsvärdena för vattenförekomsterna överskrids i dagsläget och för dessa ämnen bör provtagning i utgående vatten göras så att utsläppsmängderna kan kvantifieras och faktabaserade beräkningar göras angående om Ryaverkets utsläpp har betydelse för statusklassningen. Formerna för detta bör kunna beslutas av tillsynsmyndigheten.

I ansökan bilaga M4 framgår det att Gryaab anser att risken för att kväve ska påverka MKN är liten. ”Att kvävet från Ryaverket inte får något genomslag trots att det står för upp till nära 9 procent av den uppmätta halten (...) beror på att den ekologiska kvalitetskvoten för totalkväve (EK), som ligger till grund för statusklassningen, inte ligger nära gränsvärdet till klassen under (”God status”). Så trots att kvävet från Ryaverket har en viss inverkan på den ekologiska kvalitetskvoten ger den ingen inverkan på statusklassningen.” Miljöförvaltningen anser att andelen kväveutsläpp är så pass stor från Ryaverket att Gryaabs bedömning är väl förenklad.

### **Mikroföroreningar**

I bilaga M6 och M9 diskuteras mikroföroreningar som bland annat läkemedelsrester och svårigheter med rening av dem. Gryaab arbetar aktivt med att förbättra kunskapsläget här. Medvetenheten om läkemedelsrester i avloppsvatten ökar i samhället och det är troligt att nya kvalitetskrav för kemisk ytvattenstatus kommer att tillkomma i framtiden för läkemedel. Ur bilaga M9 är det svårt att dra säkra slutsatser om hur läkemedel påverkar recipienten, då mängden data är liten. Men samtidigt är det tydligt i rapporten att viss påverkan sker, enligt miljöförvaltningens bedömning. Bilaga M8 visar att åtminstone halterna av diklofenak, och även andra mikroföroreningar som zink verkar behöva övervakas för att utesluta påverkan på kvalitetsfaktorerna. Att fortsätta arbeta aktivt med forskning och att få fram data, samt att undersöka förutsättningarna för begränsningsvärdena för mikroföroreningar, är då i linje med miljöbalkens försiktighetsprincip. Bilaga M6 visar att den utökade kräveringen kan antas rena bort mer läkemedelsrester än idag och denna effekt behöver vi också kunna följa närmare.

Miljöförvaltningen anser att ett villkor om provotidsutredning är lämpligt, där Gryaab fortsätter att övervaka förekomsten av och reningen av mikroföroreningar ur spillvattnet och att bolaget får utreda förutsättningarna för permanenta villkor med begränsningsvärdena för mikroföroreningar. Under provotiden gäller provisoriska villkor för spillvattnet. Lämplig utredningstid kan vara 3–5 år.

### **Tillskottsvatten**

Andelen tillskottsvatten från ledningsnätet, särskilt inom Göteborgs Stad, är mycket stort. Gryaab borde ha som målsättning att arbeta mer intensivt tillsammans med Kretslopp och vatten för att minska andelen tillskottsvatten mer än till föreslagna målet 50% av inflödet år 2030 för att förbättra sin reningseffekt. Gryaabs räkneexempel med kostnad för en ny utsläppspunkt visade på över en miljard i investeringskostnader och många miljoner per år driftskostnader. Miljöförvaltningen bedömer att miljönyttan skulle vara större med att minska tillskottsvattnet än att flytta utsläppspunkten.

**Ärendet beslutas av**

Gunnar Edlund  
Enhetschef

**Ärendet har samordnats av:**

Ida Eriksson  
Miljöinspektör

E-post: ida.eriksson@miljo.goteborg.se  
Telefon: 031-368 38 56

I ärendet har Jenny Toth och Anna Ledin från miljöförvaltningen bistått med sakkunskap.

Miljöförvaltningens ärendehantering är digital och skrivelsen saknar därför underskrift.

**Beslutet är fattat på delegation**

Detta beslut är fattat av miljöförvaltningen på delegation av miljö- och klimatnämnden. Det betyder att politikerna i nämnden har gett tjänstemännen på förvaltningen i uppdrag att besluta.